

15

5

AMERIKA ESPERANTISTO

JUNE, 1914

THE ESPERANTO KEY

(American Edition)

The most inexpensive, most valuable, and most efficient propagandilo on the market.

Send 2c for sample

25 for 25c

100 for \$1.00

THE
AMERICAN ESPERANTIST CO.
Incorporated
West Newton, Mass.

Foreign Magazines

Twelve copies, our selection, back numbers, for only sixty cents

The American Esperantist Co., Inc.
West Newton, Mass.

JEN MI ESTAS

LA MOPSO DE LIA ONKLO

15c

THE
AMERICAN ESPERANTIST CO.
Incorporated
West Newton, Mass.

ONI HAVAS bonegan okazon por akiri daŭrajn kaj prosperajn hejmojn sur riĉa akvumita tero je la jenaj oportunaĵoj:

Estas lando kie

1. Grandegaj rikoltoj neniam mankas
2. Bonega fervoja kaj perakva transportado estas uzebla
3. Senlima vendado estas facile atingebla
4. Malgrandaj impostoj kaj bonaj lernejoj estas kutimaj
5. Centra loko certigas gloran estontecon
6. Konstanta kaj plensufiĉa akvoprovizo ĉiam sin trovas

Tia estas la valo de la rivero Columbia en la ŝtato Washington, kiu ne povas esti superita laŭ la Pacifika marbordo de Ameriko.

Ciu kiu interesiĝis por havigi tian lokon por konstrui hejmon kaj vivi feliĉe, bonvole adresu informpeton al

SANDERSON & PORTER

ĉe THE AMERICAN ESPERANTIST CO., Inc.
West Newton, Mass., Usono

PRINCO VANC'

(translated by Herbert Harris,
Portland, Me.)

An excellent translation of a modern fairy story.

For its genuine humor, real interest, and beautiful Esperanto, this book will be thoroughly enjoyed by every Esperantist.

Club leaders will find it just what they've been wishing for in the line of a reading book.

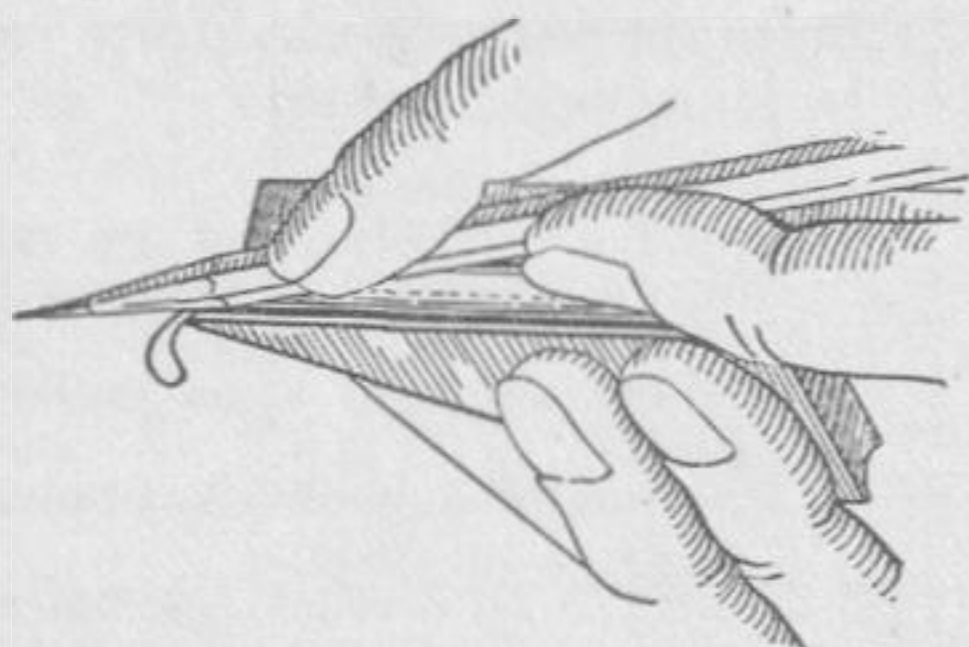
All profits from the sale of this book devoted to the propaganda of Esperanto.

Paper, 35c Cloth, gold stamped, 75c

THE
AMERICAN ESPERANTIST CO.
Incorporated
West Newton, Mass.

When writing to advertisers please mention AMERIKA ESPERANTISTO

A NEW PENCIL SHARPENER

During the past few years, many complicated devices have been manufactured which sharpen a pencil perfectly, but which cost anywhere from \$1.00 to \$6.00 each.

Of the cheaper kind, which may almost be guaranteed to "rasp the wood and break the lead," there are hundreds on the market.

It has remained for us to perfect a unique pencil sharpener, based upon the scientific principle of the carpenter's plane, which will properly cut the wood and at the same time produce a perfect point, without breaking the lead.

However, instead of passing the plane over the wood, the Pencil Sharpener is firmly held (as per the illustration herewith) near the edge of a table or desk, and the pencil itself is drawn against the hardened steel cutting edge, producing either a long or a short bevel.

The blade has a cutting edge at each end so that after the first edge becomes dull, the second may be used. The blade is adjustable and may be easily removed from the holder for sharpening.

The Blade, or as it might be termed, the "chisel," is made of the best tool steel, scientifically hardened and tempered.

This Unique Pencil Sharpener will find a place upon the desk of every Business Man, and will be eagerly welcomed by everybody. Its action is so simple that its good qualities must appeal to all.

Each Sharpener is neatly boxed, with directions for use.

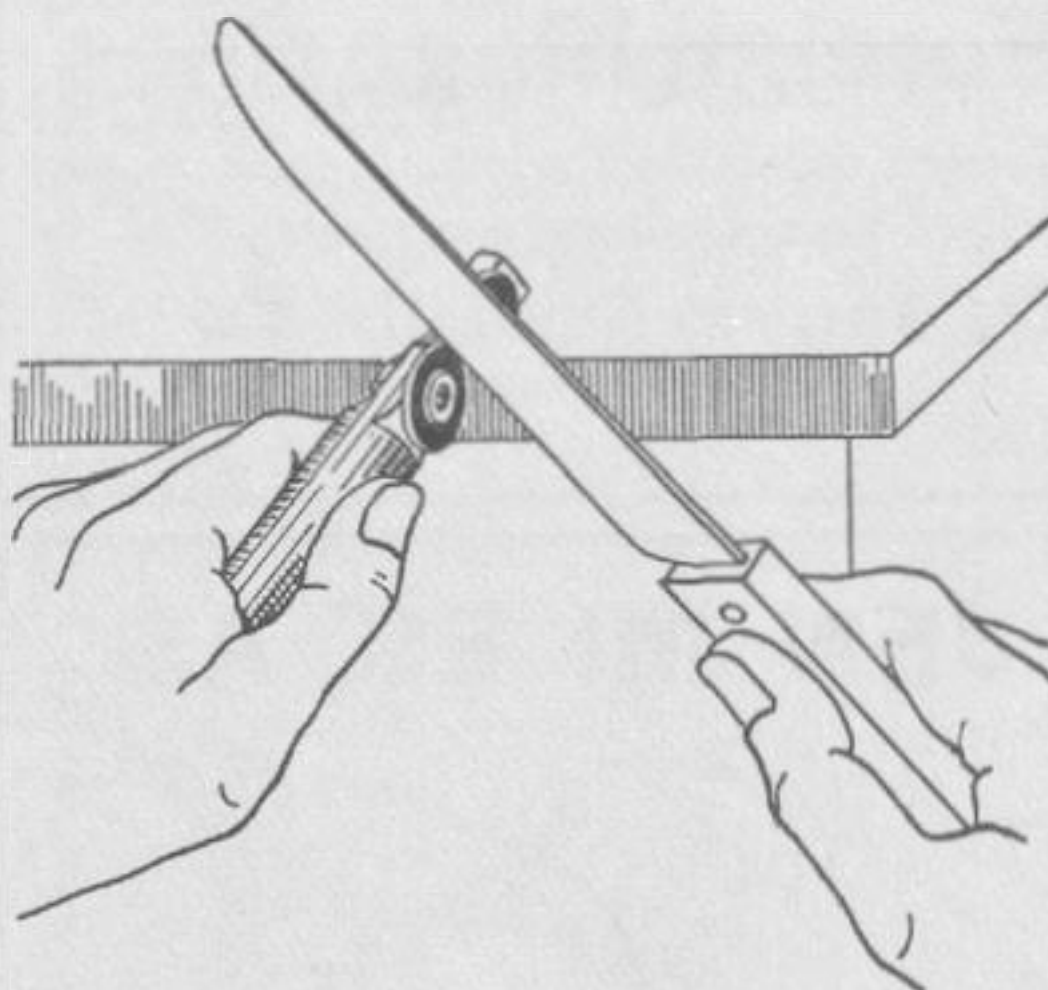
PRICE 10 CENTS

THE UNIQUE KNIFE SHARPENER

We offer this clever invention to the American public, feeling confident that in it we have produced an article as practical as it is unique.

Two discs of specially hardened and tempered tool steel are so arranged as to produce a double sharpening device.

Any ordinary kitchen knife or carver which has become dull may be re-sharpened in a few seconds by drawing it between the two discs. At first a little force should be used, but as the sharpening process continues, this pressure is lessened, and in a few seconds, a perfect edge results.

The Knife may also be held stationary, and the Unique Sharpener drawn along its edge, being careful not to draw it towards you, but from you.

The discs are adjustable, and any wear on them may be taken up by loosening the screws, turning the discs a fraction of an inch and then tightening the screws again. There must not be any space between the discs. One application of the Unique Sharpener saves its cost.

Each Sharpener is neatly boxed.

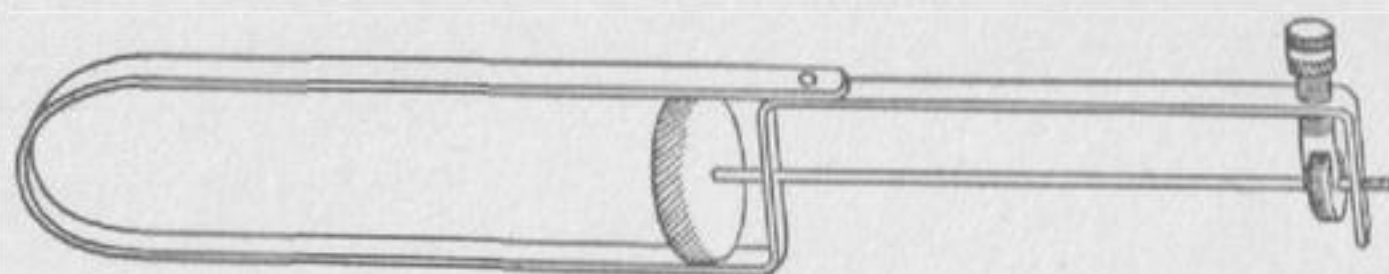
PRICE 10 CENTS

MODOC SALES CO.

WEST NEWTON, MASS., U. S. A.

When writing to advertisers please mention AMERIKA ESPERANTISTO

NOVITAS GAS LIGHTER

Half Size

We have perfected a Household Gas Lighter, which we believe to be superior to any heretofore made. It is constructed on the same principle as our Novitas Pocket Lighter; uses very little sparking metal; is quick and dependable; and above all is simple. The accompanying illustration shows its action. A "twist of the thumb" against the corrugated wheel in the handle, and hundreds of little sparks appear at once. These sparks instantly ignite any gas jet.

It is useful in the **kitchen** for igniting the gas stove, invaluable throughout the **house**, and is furthermore of special importance to all **automobile owners** in lighting the acetylene lamps on their cars.

The Sparking Metal itself is adjustable by means of a small screw at the side of the Lighter, and a single piece of it will last many, many months.

Extra Refills may be had at 5c each, our Refills being of the very highest grade, unaffected by moisture.

Each Lighter is neatly boxed.

PRICE 25 CENTS

THE "STORM" LIGHTER

A little contrivance, built on the general lines of the world-renowned **Novitas Pocket Lighter**, which will light a cigar or pipe in the fiercest storm.

Its construction is simple indeed—its action still more so. A tube carrying a wick—a hardened steel igniting wheel—a piece of Novitas Sparking Metal—that's all.

Pull out the wick, turn the wheel, **flash**—the wick lights. It will not give a bright flame, but burns slowly, like the tinder of our forefathers.

Draw the wick back into the case—out goes the light.

Extra wicks and extra refills are supplied at 5 cents each. Every Lighter comes ready for use, with two wicks; the Sparking Metal itself giving thousands of lights.

PRICE 25 CENTS

MODOC SALES CO.

WEST NEWTON, MASS., U. S. A.

When writing to advertisers please mention AMERIKA ESPERANTISTO

Amerika Esperantisto

American Esperantist

Entered as second-class matter May 15, 1913, at the Postoffice at West Newton Station, Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Published Monthly by

THE AMERICAN ESPERANTIST COMPANY (Inc.)

WEST NEWTON, MASS.

ONE DOLLAR A YEAR Eksterlande \$1.25 (Sm. 2.50) SINGLE COPY TEN CENTS

Mallongaj verkoj, tradukaĵoj kaj novaĵoj ĉiam prefere akceptitaj. **Oni ne resendas** neakceptitajn manuskriptojn, se la sendinto ne kune sendis la resendpagon. La Redakcio konservas por si la rajton korekti manuskriptojn laŭbezone.

Oni donos la preferon al manuskriptoj skribitaj skribmaŝine.

Vol. 15

JUNE, 1914

No. 5

EL LA REDAKCIA SANKTEJO

Ni ricevis unu aŭ du demandojn pri la fakto ke en AMERIKA ESPERANTISTO ĝis la Maja numero ne aperis ia informo aŭ detaloj rilate al la prezentado, Feb. 14an, en la Usona Parlamento, de rezolucio celanta la enkondukon de la internacia lingvo en la publikajn lernejojn de la Distrikto de Kolumbio. Por montri la kialon kaj iomete klarigi, ŝajnas necese ke ni pritraktu la temon en la ĵurnalo.

Krom la proponanto kaj unu aŭ du priparolantoj, ŝajne neniuj sciigis pri la prezentado de ĉi tiu rezolucio No. 415, kiun angle ni presigis en la Maja A. E. kaj ni, loĝante 500 mejlojn malproksime, ne ricevis la informon ĝis kiam samideano en alia Ŝtato okaze sendis al ni ekzempleron de la raporto eldonita de la Komitato pri Instruado, pritraktanta ĉi tiun specialan projekton.

De tiam ni ektrovis ke nur malmultaj samideanoj en la Distrikto mem sciigis pri la afero, kaj ke la lokaj tagĵurnaloj evidente ne ricevis sciigon pri ĝi. Sajne ĉia reklamado mankis, ĉar nek la oficiala Nordamerika ĵurnalo nek la Esperantista Asocio de Norda Ameriko ricevis ian okazon por anonci tian aferon al la monda Esperantistaro. Ni ne komprenas kial afero enhavanta tiel multe da intereso por la samideanoj ĉie, estis gvidata en tia kvieta maniero, kaj la natura rezulto kompreneble estas ke la enmeto de la rezolucio je tiu tempo kaj je tiu maniero similas al ondeto apenaŭ ne movigante la Esperantan maron. Pro la multaj kiuj ne scias pri la funkciadoj de nia nacia Parlamento, ni klarigas ke oni povas prezenti per Deputato en la Ĉambro de Deputatoj, kia ajn speco de leĝopro-

jekto, kiu tiam estas transdonita al iu Komitato—tiaokaze al la Komitato pri Instruado. La Komitato permesas ke la proponanto donas paroladeton pri la afero, ankaŭ ke li konduku tien nekongresanoj por paroli al la Komitato pri ĝi. La kutima sorto de ĉiuj projektoj faritaj tiamaniere estas ke la rezolucio "mortiĝis" ĉe la Komitato, ĉar oni faras nenion plu pri la propono. Pro la manko de publika reklamado kaj la neoportuna tempo, bedaŭrinde tia sorto okazis ĉe Rezolucio No 415a.

Nuntempe ni posedas kelkajn fak-

tojn rilate al gravaj antaŭenpuŝadoj por la Esperanta movado okazontaj en Usono post kelkaj monatoj — aŭ eble semajnoj. Pli multe pri ĉi tiuj ni ne povas priskribi hodiaŭ, sed ni tiel multe certigis nin pri iliaj gravaj rezultoj, ke ni enmetas multe da energio kaj penado laborante por ili. Niaj legantoj kiuj sufiĉe interesiĝis en la reklamado de nia afero ke oni sendas al ni ĉiun elĉerpajon enhavantan la plaj malgrandan signifon, estas la unuaj kiuj venonte ricevos la gravan kaj ĝojigan informon kiun ni povos havigi por ili.

To our friends who so generously and promptly responded to our appeal for new subscribers in the May number, we express this one word of gratitude. We hope to show by our deeds our appreciation of your help. It is you who have made "nia kara afero" what it is at the present time—a respected, serious, successful and dominating factor in the affairs of the world today. If all Esperantists were like you, how we could make things hum in this old U. S. A.; how we could push, push, push and **accomplish**; how we could make the International Language known and used wherever is heard the triumphant voice of the Eagle! There **are** more of your kind—where **are** you? Many failed us who are able and willing to assist the BEST ESPERANTO PROPAGANDA MAGAZINE IN THE WORLD to maintain its high position among an ever-growing list of important colleagues. So far, **you**—all of you who have been or are subscribers—have made it what it is, will you allow it to remain stationary and not continue its advancement, simply for lack of a larger circulation? We cannot see the same ones always come forward so willingly and cheerfully—where are the others? Where are **YOU**?

It is with increasing pleasure and satisfaction that the editors of this magazine note the gradual disappearance of an annoyance constantly encountered by the publishers of propaganda organs. That is, the era when one or two members of a club, or the club itself, subscribed to **one** copy of the magazine which was circulated among twenty, thirty or forty members, perfectly able to supply themselves with a copy, but who instead chose this method of grafting their reading matter from the harassed subscriber. We are gratified to note that practically **every member** of the various clubs throughout the country is a subscriber to the official North American magazine, — their own individual subscription being listed here. An excellent method of determining the strength of our movement in the various cities is to count the subscribers to A. E. in that vicinity. Our Esperantists are discovering that it pays to be personally identified with the national headquarters and that the expenditure of \$1.00 per year, — **two cents a week** — is little enough for the satisfaction of monthly receiving, reading and using such valuable and interesting material as we are able to secure for AMERIKA ESPERANTISTO. To the club leaders, or the members themselves, — whoever is responsible for the change — we say, Good work — keep it up!

"Johano, estas tre dolĉe ke vi tenis mian manon dum la tuta movbilda montrado. Vi ne faris tion de kelkaj jaroj."

"Sed mi ne tenis vian manon."
"Do, kiu tenis ĝin?"

Trad. J.M.C.Jr.

KRONIKO NORDAMERIKA

NEW YORK, N. Y. Ni petas la pardonon de niaj Nov-Jorkaj samideanoj pro la malfrueco de la raporto en A. E. rilate al ilia jarkunveno. La kunveno estis malfermata je "Carnegie Hall" kaj multaj gravaj aferoj estis konsiderataj. La Nov-Jorka Apartado de E.A.N.A. unue kunvenis kaj S-ro J. F. Morton estas reelektita kiel konsilanto. Estas voĉdonita ke la Apartado de Nov-Jorko ankaŭ enhavigos la ŝtaton "New Jersey." Oni decidis prezenti la proponon antaŭ la generala sekretario de E.A.N.A. ĉe la venonta jarkunveno de la Asocio en Chicago. Estas neniam aliaj aferoj kaj la kunveno finiĝis.

La Suda Nov-Jorka Federacio kunvenis kaj S-ro G. A. Corson estas elektita prezidanto; S-ro A. S. Arnold, Sekretario-Kasisto. Al la Prezidanto estas voĉdonita la rajto elektigi komitaton de 5 anoj por propagandaj aferoj.

Oni sciigis pri la jenaj kursoj:

240 E. 19 str., gvidata de F-ino Stoeppler kaj S-ro Arnold.

Hope House, 339 4 str., 12 altlernejaj knaboj gvidataj de S-ro Arnold.

D. A. Klajn gvidas klason ĉe la Ferrer Lernejo, kaj ankaŭ klason de geinfanoj ĉe 1591 2a ave.

F-ino Cora Butler instruas al klaso en Port Richmond.

S-ro H. W. Fisher, Prezidanto de E.A.N.A., gvidas klason da 10 anoj ĉe Huguenot Park, (S. I.).

S-ro Johannes Nielsen kondukas klason en Perth Amboy, antaŭe gvidatan de S-ro Fisher. S-ro Nielsen ankaŭ raportas pri klaso de danaj studentoj kaj alia grupo en Tottenville, (S. I.).

S-ro R. W. Powell instruas al grupo en sia hejmo en Brooklyn, kaj S-roj A. B. kaj C. C. Coigne nun faras pla-

nojn por nova grupo de Teosofistoj.

En loko tiel okupita kiel estas Nov-Jorko, kaj en urbo tiel plena je aliaj diversaj aferoj, ni gratulas al la senlacaj Nov-jorkaj samideanoj pro la sukceso de iliaj penadoj, kaj deziras al ili plej bonan sukceson el la laboro amata de ni ĉiuj, kaj por kiu ni petas nenion escepte la disvastigon kaj kreskadon de la semo.

COLLEGE STATION, TEXAS. Kurso konsistanta el studentoj ĉi tie komenciĝis. La studentoj de la kolegio intencas amase viziti al la 1915a San Francisco-Ekspozicio kaj la gvidanto de la Esperanta klaso esperas fari multe da propagando pro tia kialo.

DELPHOS, OHIO. La "Delphos Daily Herald" grava tagjurnalo de ĉi tiu urbo presis bonan kaj interesan artikolon pri la loka esperanta grupo kaj pri la movado. Ĉiu ano de la Delphos klubo estas instruisto en la publikaj lernejoj, kaj la organizantogvidanto, S-ro J. E. Fast estas unu el la Edukadoj Estroj de la urbo.

SAN FRANCISCO, CAL. Dum la someraj monatoj ĝis plua avizo la oficiala adreso de la San Francisko 1915 Esperanta Klubo estos 946 Central Ave. Pri kongresaj aferoj oni adresu Tutpacifika Esperanta Kongresa Komitato, Room 411, Exposition Bldg., San Francisco, Cal.

Diversaj kluboj kaj grupoj en San Francisko kaj ĉirkaŭaĵo kuniĝos ĉiunmonate por interkonatiĝo kaj interparolado.

Ni nun povas raporti ke la ekspoziciaj konstruaĵoj estas preskaŭ finitaj (kun escepto de la ŝtataj kaj alilandaj konstruaĵoj) kaj la tutajo jam prezentas mirindan kaj belegan vidaĵon. Ĉiuj samideanoj sendube intencas viziti San Franciskon dum 1915, ne nur por vidi la surprizplenan ekspozicion, sed ankaŭ la mirindaĵojn de nia glora, tiel benita ŝtato.

WORLD GLEANINGS

The Secretary of the Esperanto Group in Railway College, Mukden, China, — S-ro K. L. Hoe, — informs us of a class of enthusiastic students numbering 100 members. He wishes to hear from groups and individual Esperantists throughout Usono, and

may be reached at the above address.

The editors of "German-Austria Esperantisto" inform us of three new groups founded in Austria, where the movement is already so strong: In Korneuburg, a class of 32; in Trent, — Trenta Esperanta Asocio — numbering 62 members; and in Trieste, a class of 114.

The Academy Inspector in Poitiers, France, has informed his faculty that in future the Esperanto courses will be counted equally with the regular post graduate subjects, and the instructors of the Esperanto classes will also receive a share of the payment given the other instructors of special courses.

The City Government of Sevilla (Spain) has three times presented to the local Esperanto group the sum of 1500 pesetoj for propaganda work and has increased the salary of those policemen who know the international language.

OFFICIAL COMMUNICATIONS

THE ESPERANTO ASSOCIATION
OF NORTH AMERICA
C. H. FESSENDEN, Secretary
Central Office: Newton Centre, Mass.

E. A. N. A. CONGRESSES

During the six years since the re-organization of our national association we have held four regular congresses, the first two in Chautauqua, one in Washington in conjunction with the sixth international, one in Boston and in the remaining years only an executive session, one in New York and one in Boston.

With the vast extent of our country and the comparatively small size of our organization the preparations for these gatherings have of necessity fallen largely upon the local Esperantists in or near the congress city. It has also been necessary that in addition to the large amount of preliminary work these same local Esperantists should also assume the financial responsibility as well. Each one of the conventions has been more successful than its predecessor and the 1914 congress at Chicago bids fair to eclipse all former efforts, both as to attendance and interest of program. It was a brave undertaking for a group which like the majority of our groups is not made up of millionaires to take upon itself the responsibility for a program such as is presented for our week in Chicago, to say nothing of the plans which have been under consideration for the entire year and have involved a vast amount of detail work.

We are gratified at the number of letters which we are receiving from all sections of the country expressing intention to be present at our seventh congress and the attendance bids fair

to be sufficiently representative and sufficiently large to repay the labor which has been put into the matter of preparation. It is to be hoped that the financial support will be sufficient to free the committee in charge from any anxiety as to the matter of clearing expenses. It is very important that all returns for tickets and guarantee funds should be in hand as early as possible; the members of the Association are therefore urged to make an early response and to secure tickets as far in advance as possible. The purchase of a ticket does not compel the holder to be present and if for any reason it is not used its purchase helps assure the successful carrying out of the varied and delightful program for those who are fortunate enough to be present. Let us all give to the Aga Komitato a prompt and plentiful financial backing. This is the least that we can do.

On the eve of the seventh congress we are already confronted with the problem of selection of location for the eighth. Instead of being obliged to hunt for a city in which to gather we are called upon to select the most suitable from those to which we are invited. There are already filed at the Central Office either invitations or intentions of invitation from several important cities, East, Middle West and Pacific and one of the important actions at Chicago will be the choosing of the location for this congress. Possibly the loudest call will come from San Francisco. There has been in existence for more than a year the "Aga Komitato de Tutpacifika Esperanta Kongreso" which plans for some propaganda work during the 1915 Exposition in San Francisco. Up to the present the Central Office has not been honored with more than a very general and hazy outline of just what is to be the idea

or plan of this congress, other than that it is hoped to make it international in character and that an invitation is to be extended to E.A.N.A. to hold its seventh congress in San Francisco at the same time. While it might seem more befitting to the dignity of E.A.N.A. to have the T.E.K. as a feature of its national congress there are many arguments advanced in favor of San Francisco, which during the Exposition will be the Mecca of thousands of tourists, both native and foreign. If we can go to San Francisco without sacrificing our identity or without the danger of the whole Esperanto movement being dwarfed by comparison with the magnitude of other attractions, then this would seem to be perhaps the logical congress city for 1915.

It is with reluctance that any family makes allusion to its prodigal son and for several years we have maintained absolute silence concerning our composite prodigal. In spite of the organized attempt to divide our Esperanto body and the consequent injury, not only to our organization, but to the progress of Esperanto as well, we have pursued the even tenor of our way, believing as has been the case that in the end the truth would

prevail. With a few notable exceptions those who have hampered our work have done so absolutely in innocence, having been allured by misrepresentations, intentional or otherwise. To the stranded remnants of the attempted rival national organization we extend a cordial invitation to return home. Large portions of the fatted calf will be provided at Chicago and San Francisco (?) and all Esperantists will be welcome. There never has been and there never can be but one National Association. Upon its loyal support will depend the advancement of Esperanto in Usono.

We have passed the period of unreliable enthusiasm; we have passed the period of active opposition from within our own ranks; we are at present made up of determined workers who realize that the propaganda of Esperanto is not a matter of brass bands and hysterical publicity, rather a constant and unostentatious labor for the cause in which we all believe. While the great proportion of successful work must be individual there is nevertheless a need of union for mutual help and mutual information. This need is filled by E.A.N.A. It is within our power to make this the largest and most efficient Esperanto society in the world.

ARE YOU WITH US?

Report of the American Branch of The Church Esperantist League

The American Branch of the Church Esperantist League was inaugurated through the efforts of Dr. C. H. Fessenden of Newton Center, Mass., in February 1914. A temporary organization was effected and Mr. Roger Goodland of Boston, appointed Secretary. Some few members have been secured, but the Branch has not hitherto been in a po-

sition to do much active propaganda work. It is now however, about to enter into a more aggressive campaign on behalf of Esperanto and the League amongst the clergy and laity of the Church, by which it is hoped that our great movement for world-fraternity may become better known in the American Church.

Roger Goodland,

Secretary.

531 Columbus Avenue,
Boston, Massachusetts.

Students Esperanto League

All members of the Students Esperanto League who will not be able to attend the Chicago meeting are most urgently requested to provide for proxies as several most important questions will be brought up, and

particularly, as the propaganda policy for next year will be definitely settled upon.

All members who either intend going or sending proxies should communicate at once with the Secretary, Clyde Kennedy, Far, W. Va.

Proxies to be valid must be witnessed. Be sure that this is done.

We have just been informed of the death several months ago of Mr. O. V. Lange, of Berkeley, Calif., a pioneer in the Esperantist movement. Mr. Lange was a noted art photographer, and one of the founders of the Berkeley Public Library. He worked hard to have the "Tutpacifika Esperanta Kongreso" held in San Francisco, 1915, and his enthusiastic labors will be greatly missed by the local workers for that convention. We extend the condolences of the American Esperantistaro to his family.

We were obliged to close our forms for this issue before the full list of guarantors to date reached us, but we publish herewith a partial list, the remainder to appear in the July issue. The Central Office and Dr. Simonek, the moving spirit of the Sepa, wish to express their thanks and appreciation to those who have come forward so promptly, and every Esperantist in the country, whether planning to visit the Congress or not, is urged to follow the example shown herewith, and subscribe to this Guaranty Fund. The list:

Dr. G. P. Ferree, Gradata Esperanta Societo, Dr. B. K. Simonek, Dr. Tobias Sigel, Mr. M. Amster, F. J. Traznik, Miss R. Votlučka, V. Michl, Herbert Harris, Paul M. Schuyler, Stanley Kozminski, H. W. Hetzel, Isabelle McCaffrey, Mrs. A. E. Simonek, Miss M. Kellner, J. D. Hailman, Rev. C. C. Case, J. B. Rezny, Mrs. E. J. Simonek, B. L. Simonek, Miss E. M. Simonek, Miss M. D. Van Sloun.

Why not send in yours today?

I herewith subscribe \$.....to the Guaranty Fund of the 7th National Congress.

I desire to be enrolled as a member of the 7th Congress, and request that Congress card be sent me. Enclosed find \$5.00 for same.

Total amount enclosed \$.....

(Signed)

Address

Date.....1914.

THE NEW ENGLAND ESPERANTO ASSOCIATION

The Chicago Congress

In order that as many as possible may be able to attend this convention from New England, at the least possible expense, plans are being perfected for one or more special Tourist Pullman cars to be reserved for us, together with those from the New York district who will join us at Albany. Our party will leave Boston at 2.00 P.M. on Saturday, July 18, arriving at Chicago Sunday, at 3.30 P. M. where we shall be met by the committee from the local organizers and shall have ample time to become settled and have a good night's rest before the opening meeting of Monday.

Railroad Fares

From	First Class	Second Class	Party Fares
Boston	\$22.00	\$19.15	\$20.00
Worcester	21.25	18.20	19.20
Sp'gfield	\$20.00	17.00	18.25

Pullman Rates

Standard

From Boston,	Lower berth, \$5.50
	Upper berth, \$4.40
	Dr. Room, \$20.00
From Worcester,	Lower berth, \$5.50
	Upper berth, \$4.40
	Dr. Room, \$20.00
From Springfield,	Lower berth, \$5.00
	Upper berth, \$4.00
	Dr. Room, \$18.00

Tourist

From Boston,	Lower berth, \$2.75
	Upper berth, \$2.20
	Section, \$4.95
From Worcester,	Lower berth, \$2.75
	Upper berth, \$2.20
	Section, \$4.95
From Springfield,	Lower berth, \$2.50
	Upper berth, \$2.00
	Section, \$4.50

Travel in the Tourist Pullman entitles one to second class fare with privilege of dining car and all other privileges except that of the Club Car.

These Tourist Pullmans are steel cars, fitted with same berths and bedding as the Standard, the only difference being less elaborate fittings and decoration; porter service is the same as on Standard. Traveling in this

way the necessary expense for round trip will be either \$43.80, or \$42.70 according to whether upper or lower berth is reserved, a saving of from ten to twelve dollars on the round trip. The Party Fare quoted is first class for ten or more traveling on the same ticket.

In order that proper reservation of car, or cars, may be made it is desirable that all who wish to join this party should register as early as possi-

ble. Registration should be accompanied by the price of berth one way, to be forfeited if person so registering fails to join the party, or to be returned if there are sufficient extra members of party to fill the car, or cars.

For further information or for registration address,

Dr. C. H. Fessenden,
Newton Centre, Mass.

END OF OFFICIAL PART

AGADA KOMITATO de Tutpacifika Esperanta Kongreso 1915 — San Francisko — 1915

Karaj Samideanoj:—

The Esperantists of San Francisco, Oakland, Berkeley and other near-by cities appeal to you to do all you can to have San Francisco named as the Convention City for the Esperanto Association of North America during 1915.

We believe you will agree with us in thinking that there can not be found next year any city in the country which will be so fitting a place in which to hold the convention as San Francisco. It will be the Mecca of all tourists and of all our vast army of workers in any line whatever who can possibly afford to come. And of the many thousands who will come to this city we hope to find many Esperantists.

Not for many years afterward will there be the same opportunity to visit this far-famed state (and who does not wish to?) and the greatest of all Expositions at the same time. It is because of the combination of events that we ask you, members of E.A.N.A. to cast your votes and your influence in favor of San Francisco. We believe it to be the logical place in which to hold the E.A.N.A. convention in 1915, and that you will believe likewise.

At the same time it is proposed to hold a Tutpacifika Esperanta Kongreso, to which we hope and expect to have visitors from all the countries bordering on the Pacific as well as from Europe, so that all who at-

tend will have the opportunity to reap the benefits of their study of the language by meeting their fellowthinkers from nearly all the countries of the world.

There is no reason why this coming year should not be the greatest of all in advancing the spread of our dear language, and in no better way can it be done than by giving the many thousands who will attend the Exposition (remember they will be from everywhere and not the citizens of one city only as has usually been the case) an opportunity to see the practical working of this wonderful help toward international communication at the same time as they will see the more material products of the world on display.

The supporters and believers in this movement should not lose this greatest and best way of showing the world that there now is a successful language, universally adaptable, and one way in which to do that, is by holding our conventions here.

Therefore do your part by first voting for San Francisco and then by coming here to attend the convention.

We know that some of the Eastern cities have more members than are to be found around the San Francisco Bay or even in the whole state of California, but we also know that there can be no better way in which to increase this number than by holding the convention here next year and thereby more thoroly arousing the interest of the Esperantists and the general public.

Will you not take a few minutes time and send a post card written something after this form:

"Esperanto Association of North America,

Dr. C. H. Fessenden, Secretary,
Newton Centre, Mass.

I hereby wish to express my choice of San Francisco as the meeting place of the 1915 convention of the Association.

Respectfully,

We wished to make this appeal directly to you by letter but have not been able to secure your names, hence must make this more general request.

Spread the knowledge of Esperanto by this most effective method, cast your vote for, and **come** to San Francisco.

Yours for Esperanto,
Agada Komitato

de Tutpacifika Esperanto Kongreso,
411 Exposition Bldg.,
San Francisco, California.

NOVAJ LIBROJ

ESPERANTISTA POSKALENDARO. 35 cendoj.

Jam de kelkaj jaroj ĉi tiu libreto estas unu el la plej utilaj esperantaj eldonaĵoj, kaj rilate ĝian enhavon, kaj rilate ĝian utilon por propagandaj celoj. Krom la kalendaro por 1914 la nuna eldono enhavas du cent da paĝoj, kiuj pritraktas diversajn temojn. La projekton pri reformo de kalendaro oni klarigas; estas listo de gravaj datoj en nia historio; listo de internaciaj kongresoj; la Deklaracio de la Boulogne-a Kongreso; informo pri la internacia organizo; listo de fakaj societoj, poŝtistoj, E.L.A. k.t.p.; informo pri U.E.A.; kelkpaĝa klarigo pri la ĉekbanko; konsilo pri korespondado kun eksterlandanoj; plena listo de la esperantista gazetararo; grava interŝanĝa fakto, k. t. p. Por enskribado ĝi enhavas datumitajn paĝojn; laŭalfabetajn paĝojn por adresaro; tabelojn por enskribo de ricevitaĵoj, korespondantoj, propra esperantista biblioteko, elspezoj por Esperanto, k.t.p.

ESPERANTA VORTFARADO. 115 paĝoj, 60 cendoj.

Antaŭ kelkaj jaroj, la Sintakso de S-ro. Fruictier ebligis nin ke ni eltiru ordon el haoso, rilate sintakson. Kion faris tiu libro je sia speciala kampo, tion faras la nuna libro rilate vortfaradon. Ĝi estas des pli valora, des pli konfidinda, ĉar ĝi estas tute laŭ la Fundamento de D-ro Zamenhof, el kiu la aŭtoro eltiras ekzemplojn por subteni kaj klarigi siajn regulojn. La aŭtoro detale pritraktas alfabeto la prefiksojn kaj sufiksojn, ankaŭ kelkajn prepoziciojn kaj adverbojn, kiuj pro multa uzado en vortfarado, preskaŭ taŭgas lokon inter la afiksoj, donante sub ĉiu sufikso da ekzemploj por klarigi precizan uzon.

S-ro Fruictier tute tra la libro konsilas uzon de la plej simplaj formoj. Pri **Simpla Derivado** li konkludas "Tio ĉi estas la plej simpla, plej ofte uzata sistemo de derivado: ĉiufoje, kiam la simpla interŝanĝo de o, a, i, ĉe la radikoj sufiĉas por klare esprimi la penson, ĉu per si mem, ĉu per helpo de la kunteksto, oni devas kontentigi sin per ĝi kaj ne superflue longigi kaj komplikigi la vorton per uzo de

pluaj nuancigaj afiksoj." Ree, sub la rubriko "MULTSUFIKSAJ VORTOJ" la aŭtoro diras "Precipe en tiaj okazoj estas rekomendinda la uzado de mallongigoj, o, a, i, k.t.p. anstataŭ **ado, eco, aĵo, umi**, k.t.p., por eviti vortojn tro longajn kaj malsimplajn. **Ju pli mallonga estas vorto, se ĝi estas klara, des pli bona ĝi estas.**"

La libro nepre helpas al lernantaj Esperantistoj ke ili akiru bonan stilon kaj ne estas tute neesperable ke zorga

legado influos kelkajn el niaj spertaj aŭtoroj ke ili faru delikatajn konstruaĵojn, anstataŭ piramidojn. Krom la Fundamento mem "Esperanta Vortfarado" estas unu el la plej gravaj lernolibroj kaj ĝia uzado kaj studado influos nian estontan literaturon kaj limigos la afiksojn al taŭga uzo, precize kiel la knabeto kun nova, akra tranĉilo, post difekto de meblo, fingroj, kaj kio ajn, iom post iom lernas ĝian lertan kaj zorgan uzon.

La DEKA UNIVERSALA KONGRESO Generalaj Informoj

DATO: De la 2a ĝis la 10a de Aŭgusto, 1914.

Kotizoj: Sm. 10.; por familianoj, Sm. 8.

Ordinara Adreso: 3 Place Jussieu, Paris, France.

Bankoj: Societe Generale, 15 Blvd. Montmartre, Paris; Ĉekbanko Esperantista, Merton Abbey, London, S. W., England.

Tuj post la ricevo de la kotizaĵo, la Kongresa Komitato sendos provizoran karton al la nova kongresano. Se ĉi tiu ne ricevos siatempe sian provizoran karton, li estas petata sciigi tion al la Komitato.

Por eviti poŝtajn elspezojn, la Komitato respondos al ĉiuj neurĝaj demandoj pere de la kongresa gazeto.

Ĉiuj pagoj al la kongreso devos esti faritaj en frankoj (franca mono).

La nombro de la kongresanoj je la 25a de Aprilo estas 1,856.

La kongresa insigno konsistas el bronza plaketo, kiu prezentos la panoramon de Parizo desegnitajn de S-ro Agache. Apud la malsupra rando troviĝos la vortoj "Deka Kongreso de Esperanto" kaj sur la supro de la plaketo "Parizo 1914." La insigno pendos de rubanda banto, kies koloro estas verda por la nefrancaj kongresanoj, blu-blank-ruĝa por la francaj, blu-ruĝa por la Parizanoj, laŭ la naciaj aŭ urbaj koloroj. Kvankam ili ne havos la trikoloran banton, la Pa-

rizanoj estas tamen francoj, kaj france parolas.

(Elĉerpaĵoj el la "Gazeto por la Deka Kongreso").

DEKA UNIVERSALA KONGRESO DE ESPERANTO Paris — 2-10 Aŭgusto, 1914 — Paris 3, Place Jussieu, Paris

Mi subskribint (in)o deziras aliĝi al la **Deka Universala Kongreso de Esperanto** kaj por tio mi pagas la sekvantajn kotizojn:

1 Kongresa KartoFr. 25.—
Suplementa(j) Karto(j) po
Fr. 10Fr.....

Mi sendas ĉi-kune per.....
la sumon de.....Fr.....
al la **Deka Kongreso de Esperanto..**
3, Place Jussieu, Paris

Familia nomo (S-ro, S-ino, F-ino)

.....
Persona antaŭ- aŭ bapt-nomo

.....
Profesio
Nacieco
Strato kaj numero
Urbo
Provinco
Lando

Kune venas familianoj, kies nomoj estas:

(S-ro, S-ino, F-ino)
(S-ro, S-ino, F-ino)
(S-ro, S-ino, F-ino)

Dato: 1914
Subskribo

La raporto ke la Ŝoŝonaj Indianoj forlasis tribajn dancojn por la tango estas interesa, sed kio efektive pruvigas ke civilizacio enradikiĝas estas la

aserto ke unu el la indianaj fraŭlinoj donas lecionojn en la nova danco je profitdona prezo.

Trad. J.M.C.Jr.

ANOTHER CALL FOR HELP!

Mr. A. S. Mellichamp of Agricola, Miss., requests us to notify all Mississippi Esperantists, past, present or future, that he would like to hear from them relative to forming plans for a good strong organization in this state. It's up to you Mississippians now — how about putting your state on the map? Write to Mr. Mellichamp—In union there is strength.

Prof. Rene Maurice Frechet of the University of Poitiers, will conduct a mathematical course (Lectures on General Analysis) at the University of Illinois, Urbana, Ill., during the term 1914-1915. As president of the Esperanto Group in Poitiers, France, he will be happy to meet all American Esperantists possible. He will arrive with his family the 31st of August, 1914, in New York, where he will remain for two days, then stopping in Niagara Falls one day and Chicago two days. He will be glad to hear from our readers, and may be addressed at Faculte de Science, Poitiers (Vienne) France.

INDIVIDUECO

Nia vivo malfaldiĝas
De interne, kiel floro;
Malrapide ĝi fariĝas
En kvalito laŭ la koro.

Laŭ la semo, la kreskajo;
Laŭ la fonto, la rivero;
Laŭ deveno, la estajo—
Tia ĉies karaktero.

Laŭ la arbo frukto estas;
Laŭ la homo, la vivado;
Laŭ animo ĉiu restas,
Pro regulo de l' estado.

J. Lekberg

RAKONTETO

Foje kune laboris en ŝtonegejo du viroj nomitaj Hennessey kaj Murphy. Okazis ke post eksplodego

Hennessey malaperis kaj post kvar semajnoj Murphy faris same. Murphy alvenis en ĉielon sed post multe da serĉado ne povis trovi Hennessey. Li demandis al la pordgardisto pri sia amiko sed ne povis eĉ trovi lian nomon sur la libro. La gardisto proponis ke Murphy uzu la telefonon al la alia loko kaj li tuj faris tion, trovante ke S-ro Hennessey tie estas. Oni alvokis Hennessey kaj la sekvan-ta parolado okazis:

Hennessey — Kiu estas?

Murphy — Murphy de la ŝtonegejo.

H. — Kie vi estas?

M. — En Ĉielo.

H. — Kiel vi ŝatas la lokon?

M. — Bone, kaj vi?

H. — Bonege, mi laboras nur kvar horojn ĉiutage.

M. — Kvar horojn! Mi laboras dek ses kaj eble laboros dudek baldaŭ.

H. — Kial vi laboras tiel longe?

M. — Ni ne havas sufiĉe da helpantoj.

Tradukis,

F. W. W.

LERTA SERPENTO

Ĉe la vilaĝa butiko la vespera babilado sin turnis al serpentoj. Oni rakontis la kutimajn fabelojn pri nestegoj de reptiloj elfositaj el la tero; pri ringegaj serpentoj enbuŝigante la voston kaj malsuprenrulante sur la montetoj, k.t.p. Sed onklo Henrio ĉiam silentis kun ŝajno de tolerema supereco sur la vizaĝo. "Ĉu vi neni-am havis spertojn kun serpentoj, onklo?" oni demandis.

"Nu, stranga afero okazis ĉe mi antaŭ tridek jaroj," respondis onklo Henrio. "Okazis ke la pastro neatendite vizitis nin, kaj Sary Ann devigis min mortigi la lastan kokon kiun ni posedis. Dum ĝi konvulsie baraktis, laŭ la maniero de senkapigitaj kokoj, aperis pesta artika serpento. Mi tuj rompis ĝin je ĉiu artikolo kaj, ĉar oni diras ke la pecoj rekunkreskos kaj la serpento viviĝos, mi enmetis la kapon en la fornon. Dum la tagmanĝo kiun ĉiuj multe ĝuadis, aŭdiĝis krio de koko en la birdkorto. 'Kio estas,' ekkriis Sary Ann, 'mi scias ke nia sola koko kuŝas sur la tablo kaj ne plu povas krii.' La pastro kaj mi rapidis en la birdkorton kaj survoje ree aŭdis raŭkan krion. Nu, kiam oni pripensas la aferon ĝi ne estas tiel stranga. La artikoloj de tiu serpento reartikiĝis

kaj ĉar mankis la forbrulita kapo ĝi alprenis la kapon de la koko kiu apude kuŝis."

Estis momento de silento en la bu-

tiko kaj kiam la konversacio rekomenciĝis, serpentoj ne estis la temo.

El la angla tradukis,
Fino Mattie Wadsworth

SUR NIA TABLO

THE ESPERANTO MONTHLY, Jan. kaj Feb. 1914. Ĉi tiuj du numeroj estas la komenco de la dua jaro de gazeto kiu tenas unikan lokon inter la esperantaj eldonaĵoj por angleparolantaj studentoj. Ĝia rolo estas precipe instrua, kaj ĝi pritraktas temojn por kiuj ne estas spaco en la esence propagandaj gazetoj. Krom serio da lecionoj, ĝi estas ankaŭ forumo por la diskutado de kelkaj el la pli delikataj punktoj de Esperanto,—ĉu estas pli bone "estonte," ĉu "en la estonteco," ĉu "en estonta tempo," ĉu pli bone estas "dektri," ĉu "dek tri," k.t.p. Krom tio, estas simpla ekzerco, mallongaj artikoloj, kaj sugestioj por lernado kaj memorigo. Unu el la pli gravaj fakoj estas "Uncle Bill's Corner," kio en la Februara numero tre klare elmontras la elparolon de la vokaloj, kaj provas forigi la era-

ran elparolon de "e,"—gravan pekon de la unuaj anglaj lernolibroj,—ankaŭ avertas pri la angla emo duobligi la sonon de simplaj vokaloj.

Zorga tralegado de specimena numero rezultos per profito al la leganto kaj al la eldonisto; ĉar, traleginte unu numeron, la studento ne estos kontenta, ĝis kiam li pli intime konatiĝos kun ĉi tiu bonega gazeto.

KATOLIKA ESPERO, Marto 1914. Estas bedaŭrinda la apero en ĉi tiu grava gazeto de letero de Liverpula Pastro, "La Kikuj-Disputado en la Anglikana Eklezio." Tia atako kontraŭ iu Eklezio ne estas inda je Kristano, nek je Esperantisto, nek estas diplomata. K. E. ellasante tian artikolon en ĝian enhavon, pekas kontraŭ la tolereman spiriton, kiu estas la fundamento de Esperantismo.

KIAL SI OFENDIGIS?

Jam estas dek jaroj de kiam ni, t.e. mi kaj edzino mia, vizitas dum novjara festo gesinjorojn Borisov. Do tial ni decidis iri al ili ankaŭ morgaŭ. Utiligante kaŭzon, mia edzino elpetis de mi aĉeton de l' roboj. Mi estas bonkora edzo kaj mi aĉetis eĉ du robojn: violan kaj flavan.

Jen novjaro. Mia edzino diris:

—Mi ne scias, kian robon vesti.

—Kian volas.

—Mi ne scias, kian mi volas.

Mi ekridis.

—Konsilu al mi.

—La violan.

—Kial violan, sed ne flavan?

—Vestu flavan,—mi rapide konsentis.

—Kial flavan?

—Do tial.

—Kompreneble, por vi tute egale: la edzino povas sin vesti eĉ per mato. Se vi havus amulinon, tiam vi sciis kiel konsili.

—Sed kial vi scias, ke mi ne havas amulinon?—kun serioza mieno demandis mi.

—Si konsterniĝis kaj levis la ŝultrojn.

—Ĉe mi estas tri amulinoj,—diris mi.

Tiuj ĉi vortoj revenigis ŝian konscion.

—Violan aŭ flavan?

—Violan.

—Sed vi ja ĵus konsilis la flavan.

—Mi ŝanĝis mian decidon.

—Kial?

—La viola pli bone trafas por via vizaĝo.

—Nu, kaj flava?

—Ankaŭ, sed ĝi malmulte paligas.

—Ho, tiam pli bone.
 —Tial vestu la flavan.
 —Sed vi diris ke ĝi paligas.
 —Kaj vi trovis, ke ĉi tia okazo estas bona.

Mi ekspiris kaj sidiĝis. Ni iom silentis.

—Jam estas tempo iri, diris mi, frapante la kovrilojn de l' horloĝo.

—Mi estas jam de longe preta. Nur bezonas decidi: kian robon mi vestu.

—Jen kio: vestu frue la violan, poste la flavan, kaj tiam mi konsilos.

Mia propono al ŝi plaĉis. Ŝi prenis la violan kaj....diris:

—Eble mi frue vestu prove la flavan?
 —Sed estas tute egale.

—Ho, tute ne! Dua impresio povas forgesigi unuan.

Mi sentis, ke mia pacienco malaperas, kiel la glaciaĵo sub sunaj radioj.

—Kara mia, mi havas tre bonan memoron, min ne venkas la impresoj kaj, se mi estos malobjektiva, tiam nur por deziro vidi vin en tia robo, en kia via beleco gajnas.

—Mi pensas, ke estas necese ĉiun robon vesti prove dufoje.

—Bonege, estu tiel, sed, mi petas, kiel eble plej rapide, do estas malfrue.

Ŝi vestis la violan.

—Nu kiel?

—Bonege, eĉ tre bonege....Vi similas je Ĝiokondo (mi malprave flatis: ŝi tiom similis je Ĝiokondo, kiom mi je Leonardo-da-Vinĉi).

Ŝi kontente ridetis kaj turniĝis antaŭ spegulo.

—Restu en ĉi tiu robo. Vi nun estas tiel bela, kiel neĥiam.

Ŝi levis sian manon al miaj lipoj, mi kisis, sed....ŝi komencis vesti la flavan robon.

—Mi reprenas miajn antaŭajn vortojn: ĉi tiu robo farigas vin ankoraŭ plu interesa.—nun vi similas je unu el graciaj de Rubens.

Mi rapide prenis la violan robon por ĝin kaŝi en ŝranko.

—Ho, haltu, haltu! Al mi pli plaĉas esti simila je Ĝiokondo. Ĝiokondon ĉiu konas, kaj ĉiu rimarkos, ke inter Ĝiokondo kaj mi estas simileco. Donu la violan.

—Wilde ĉiam sintenis nee al virino, portanta violan robon.

—Li nee, sed mi jese.

Mi decidis, ke jam estas tempo por fini la aferon kaj tial mi diris:

—Jes, la viola estas tre originala,—vestu ĝin! Se post dek minutoj vi ne estos preta,—ni restos dome.

Vestante la violan, ŝi diris:

—Kiel vi volas, tiel vi pensu, sed en flava koloro estas ia rilato al suno.... kaj ankaŭ io el Wilde....

Mi ekkoleris kaj demandis:

—Ĉu vi konas fabelon pri la azeno de Buridano?

—Kompreneble mi ne konas! Pri iuj azenoj....

—Buridano konfirmas, ke la azeno, antaŭ kies buŝo troviĝas je egala distanco du faskoj de l' fojno, pli rapide mortos, ol decidis kiun faskon formangi.

Dio mia! Kiel ŝi ofendiĝis kaj histerie ploris.

Sed mi ŝin ne trankviligis: iri al ĝesinjoroj Borisov jam estis tro malfrue....Jam estis nokto.

Kolegoj je malfeliĉo, sinjoroj edzoj, ne aĉetu samtempe du robojn. Tri, kvar, ses, dek, se vi volas, sed ne du!

El "Suno de Ruslando" tradukis
 M. A. Buivid
 Riga, Rusujo

PRI GRAVITADO

Kiu estis la unua homo kiu meditis pri la kialo ke ĉiu nesubtenata objekto falas al la tero, la historiskribantoj de la filozofio ne klarigas al ni. Eble estis iu sovaĝulo el la pleistocenaj tempoj, antaŭ duono da miliono da jaroj, kiu posedis cerbon iomete pli bone provizitan je griza materio ol siaj samtempuloj. La lastaj tute ne pensis pri la afero, sed la prognata praŝlozofo sendube alvenis al la ĝenia konkludo ke la korpoj falas tial ke ili estas pezaj. Kompreneble tio klarigis la aferon nur per aliaj vortoj samsignifaj; sed la granda plimulto da homoj, eĉ en tiuj ĉi klerigitaj tempoj, kontentigas sin per vortoj anstataŭ ideoj, kaj la posteuloj de la primitiva pensanto en miloj da jarcentoj ne plibonigis lian klarigon.

Kredeble al pensantoj antaŭ Newton venis la ideo ke korpoj falas tial ke la tero altiris ilin, sed tiu granda matematikisto estis la unua kiu komprenis la temon per ĝia tuteco kaj metis ĝin sur neskuebla bazo de simpla matematiko.

Ni tute ne scias kial du korpoj emas movi unu al la alia per gravitado. Newton mem jam trovis neimagebla la ideon de agado tra malplena spaco.

Oni povas peni klarigi gravitadon kiel ion transsendatan de eteraj ondoj kaŭzataj de vibrado de la atomoj de korpoj, aŭ li povas klarigi ĝin per iu ajn alia modo kiun li ŝatas; sed per tio li nur klarigas nekonatan efikon per egale nekonata kaŭzo. Efektive oni rajtas diri nur ke du korpoj agas unu al la alia tiel kiel ili agus se ili altirus sin reciproke laŭ la Newtonaj leĝoj.

Nuntempe ĉiu scias ke du korpoj altiras unu la alian per forto rekte proporcia je iliaj masoj kaj inverse proporcia je la kvadrato de ilia distanco. Krom tio, multaj homoj ŝajnas teni iom nebulajn ideojn pri la temo. Pli korekte la esprimado devus esti: Ĉiu peceto de materio en la universo altiras ĉiun alian peceton laŭ la diritaj leĝoj.

Foje mi aŭdis pastron, en prediko pri la povo kaj saĝeco de la Kreinto, diri ke Dio estus povinta agigi la gravitadon laŭ la kubo aŭ la kvara potenco de la distanco. Tio al mi ŝajnis same kiel diri ke Dio povus kaŭzi ke du kaj du egalul kvin aŭ ses. Tiu kiu komprenas la leĝon de gravitado ne povus imagi kiel ĝi povus kondukti laŭ alia leĝo, same kiel li ne povus kompreni kiamaniere du kaj du povus esti alia ol kvar. La kialo estas facile komprenebla. La gravitado de iu ajn korpo agas kvazaŭ ĝi elirus el punkto ĉe la centro de ĝia maso. Ekzemple, la tuta altiranta forto de la terglobo estas kvazaŭ kuncentrigita ĉe ĝia centra punkto. Nu ni imagu ke de tiu centra punkto sennombreblaj linioj aŭ radioj egale kaj unuforme dispartigitaj eliras en ĉiun direkton kaj ĝisiras kvazaŭ al la fino de la universo. Ĉiu el tiuj ĉi rektaj radioj kompreneble estos perpendikulara je la tera surfaco. Sur la surfaco de la tero ni metas kvadratan platon kiu pezas unu funton. Ni supozu ke tra tiu ĉi plato trairas cento de la altirantaj radioj. Do ni supozu ke la plato estu formovita 3913 mejlojn super la tero, tio estas, dufoje pli mal-

proksime de la tera centro. La tuta fasko da radioj estas nun disigita ĝuste tiom ke ĝi okupas spacon kvarope pli granda ol sur la tera surfaco, laŭ simpla geometria regulo. Nemaniere ĝi povus kovri spacon naŭfoje aŭ dek sesfoje pli grandan, kiel la suprediritaj vortoj de la bona pastro sugestius. La plato nun kovros nur kvarono de la cent radioj, tio estas, ĝi estas altirata de nur kvarono de la radioj, kaj ĝi pezas kvaronon da funto. Se, tenante sian dikecon, ĝi estus pligrandigita tiom ke ĝi kovrus la cent radiojn, ĝi pezus ankoraŭ unu funton. Se ĝi estus formovita senĉese, pligrandigante samtempe tiamaniere ke ĝi kovrus la tutajn cent radiojn, kaj kompreneble konservante la saman dikecon, la tero ankoraŭ altirus ĝin per forto de unu funto eĉ se ĝi ĝisirus ĝis la finoj de la universo, milionojn da lumjaroj for.

Tiu ĉi maniero por trakti la temon estas uzata nur por montri la principon kaj la neeviteblecon de la leĝo de inversaj kvadratoj. Kompreneble gravitado ne agas per realaj linioj.

Kiam oni provas levi tunon da fero per la manoj, li emas pensi ke la forto de gravitado estas iom granda. Li forgesas ke la maso da fero estas altirata de la tuta tero, tio estas, de maso da materio kies pezo, se oni povus pesi ĝin same kiel oni pesas la feron, estus pli ol ses sekstilionoj da tunoj. Magneto altiras feran najlon per forto multe milionoble pli granda ol ilia gravitado. Du masoj pezantaj po 416,000 tunoj unu mejlon disaj altirus sin reciproke per forto de nur unu funto.

Du masoj, ĉiu el ili pezanta unu funton, disitaj unu mejlon en malplena spaco, komencus movi unu al la alia. Kiom rapide? Tre malrapide. Pli malrapide eĉ ol knabsendito preterpasanta kampon kie basbalo estas ludata. Ili kunvenis nur post multaj milionoj da jaroj.

Robert M. Bailey

? ? ? ?

We are asked for the translation of the following:

Peanut: arahiso—**Grapefruit:** pomelo (a new word, which will probably be officialized)—**Some friends of mine:** kelkaj amikoj miaj—**To have a fine time:** bonege amuzi sin—**He predeceased the testator:** li mortis pli frue ol la testamentinto.

What is the best translation for "he walked one and a half miles," also "he paid two and a quarter dollars?"

The English here is an abbreviated way of saying, "one mile and a half (of a mile)," the words in parentheses being subject to omission in either English or Esperanto. Hence, *li marŝis mejlon kaj duonon (da mejloj)* is correct for the first sentence, and *li pagis du dolarojn kaj kvaronon (da dolaro)* for the second. The word-order as here given is the preferable one.

Is elision desirable or not? I find that some authors use it frequently, and others not at all.

Dr. Zamenhof states in rule 16 that the final vowel of the substantive and of the article can be dropped. But in that very rule he could have illustrated it twice by using *de l'*, and he used *de la*. This gives us a hint, and it will generally be better to avoid elision except in poetry. The French writers are prone to use elision abundantly, because they have the habit from their own language, and Italians do also. But Americans could be accused of posing or of imitating gallicisms if they experiment with this, and it is wiser not to elide in prose writing or ordinary conversation. The less elision the clearer the language.

Aside from verbs like *pluvas*, *neĝas*, etc., just when can the subject of a verb be left out properly?

The subject need not be repeated with two closely connected verbs, as in *li venis kaj anoncis la aferon*, or similar instances. But to omit the subject of an independent verb (except in the imperative) is generally objectionable. The danger arises when the subject is "it," which a person may confuse with the untranslated "grammatical subject" in such sentences as "it is hard to believe what one hears," where the **clause** is the true or logical subject. For example, the following sentences are **incomplete**, and the verb **esti** needs an expressed subject such as *ĝi*, *tio*, *tiu*, etc., according to the context: *Estas belega urbeto. Vidu la portreton; estas mia patro. Tiam okazis tertremo; estis neforgesebla. Ĉu vi legis ĝin? Estas bona gazeto.*

What is the difference in actual use between **super** and **supre**, since both mean "above?"

Super is the preposition, which must therefore always have a noun or pronoun as its complement, and must never be left "up in the air" without such complement. **Supre** is the adverb, which must be used when the phrase contains no such complement for the word

to govern. For example, *La birdo flugis super la arboj; la nuboj super niaj kapoj estas bluaj; la aero ĉirkaŭ ni estas malpli pura ol la aero supre; Nia urbo troviĝas super la nivelo de la maro. Li supren kuris la ŝtuparon kaj paŭzis supre kliniĝante super la balustrado.* The use of *supre* in combination with a prepositional phrase is of course allowable, as, *Ne rimarkinte la ŝtuparon, li falis de supre ĝis malsupre.*

Why must we use *Oni diras*, instead of *Mi estas dirata*, for I am told? The latter is certainly a more literal translation.

It is a more literal translation of the mere words, but certainly not of the meaning. It is not *you* which is "told," but a fact, story, or item, and you are the hearer, not the matter related. English is idiomatic in this respect, using what seem to be real passives where the meaning is not truly a passive one. So also, "I am permitted to state," means that permission has been given to you to state the matter; therefore the accurate Esperanto translation of this (and its opposite) should be of the real meaning, thus: *Estas permesate ke mi diru*, also, *Estas malpermesate ke oni eniru*, etc.

Are *spite* and *escepte* to be used directly with nouns, or not?

The word *escepte* is clearly an adverb, therefore it can not be used except with a prepositional phrase, as "*Mi ricevis nenion escepte de tio, Mi ne skribis ĝin escepte sur tiu papero, Vi ne trovos ĝin escepte en tiu skatolo.*" The word *spite* is as yet unsettled, for although it has the adverbial form, and is so used, as *Spite al vi*, from the general root *spit-i*, nevertheless it has also been generally used as a preposition, as *spite ĉio, mi iros, spite ĉiuj liaj argumentoj*, etc. Probably the adverbial use will in time be settled upon as the preferable one, owing to the form of the word.

"MI REKOMPENCOS"

Originala novelo de John L. Stanyan
(Speciale verkita por Amerika Esperantisto)

Ĉapitro VIII

Monatoj forpasis. Sinjorino Dekster kaj ŝia filino malaperis kvazaŭ en-glutigitaj en la teron. La ĝenerala opinio pri la Kenriĝ'a afero estis, ke lia edzino pafis lin dum ŝi kaj la patrino estis forkurantaj.

Post kiam Kenriĝ estis korpe resanigita li restis frenezulo, kaj konstante oni gardis lin kontraŭ ebla

memmortigo. Iam li sidis multajn tagojn tute silenta—versajne senviva. Tiaj okazoj sekvantiĝis de teruraj kriegoj kaj petegoj pri la perdita edzino. Li ofte havis emon atente rigardi sian senmanhavan brakon, kaj poste li ploregadis plej kortuŝe.

"Mario! Mario! Mario ĝin forpafis! Pro kio ŝi ne revenas al mi? Mi ŝin tute pardonos! Ŝi forpafis mian ma-

non en la tago kiam ŝi legis tiun malbenitan leteron. Kompatinda knabino! Tiu mano plu ne skribos pri amo al tiu virindiablo—tiu fratino de Hamleto. Hamleto estas freneza; ankaŭ Louisino kaj Ofelio—ĉiuj el ili estas frenezaj! Mi mem estas freneza—freneza! Malgraŭ tio, mi amegas Mario'n—dolĉa Mario! Mia kapo ne tiel dolorigus min se ŝi revenus al mi! Pro kio ŝi ne revenas al mi?

Tiaj estis liaj frenezajoj dum kelkaj monatoj.

Iun tagon, oni faris konsiladon de aro da famaj kuracistoj, famaj pro ilia scio pri cerbo-malsaneco. Ĉe la fino de l' konsilado, oni konkludis, ke estus bona eksperimento iel trovi Mario'n, kaj sciigi al ŝi, ke la resaniĝo de ŝia edzo tute dependas sur ŝia volo—ĉu ŝi refoje renkontos lin?

Sekve de tiu konkludo, oni enpresigis en kelkajn bonkonitajn jurnalajn la jenan anoncon:

“M. K. Georgo estas tre malsana. Via alesto—eĉ dum kvin minutoj—sendube rehavigos al li lian racipovon. La pleja sekreteco estos donata al la afero, se vi tion dezirus. Ĉu vi savos vian edzon je la frenezulejo? Venu al la domo iun nokton, post la dekdua.”

Iun helan vesperon Georgo sidis en brakseĝo pli komforta ol dum kelka tempo. La zorganto estis apud li. Ĉirkaŭ la meznokto la malsanulo fariĝis pli racia.

“Ho, amiko,” li patose diris, “se ŝi nur revenus al mi, mi estas certa, ke mi tute resaniĝos, korpe kaj cerbe. Mi ne estas freneza la tutan tempon—ĉu mi eraras? Ho, Mario kaj mi estis tiel feliĉaj en ĉi tiu ĉambro. Mi sidis en tiu seĝo—ŝi en tiu ĉi—kaj mi legis al ŝi iujn el miaj verkitaĵoj, kaj kvankam verŝajne ŝi ne entute komprenis, ni estis feliĉaj. Tiu tempe mi havis du manojn!”

Li fariĝis kvazaŭ duonkonscia, kaj senĉese alrigardis la spegulon kiun li malpermesis iĝi riparata. La truo en la portreto ankoraŭ vidiĝas.

Servisto eniris la ĉambron, kaj murmuretis ion en la orelo de la kuracisto. “Bone,” li subvoĉe respondis, “mi estos tie baldaŭ.” La servisto malaperis. La kuracisto alproksimiĝis Kenriĝ'on.

“Mia amiko,” li simpatieme ekdiris, “via edzino estis tre kara al vi, kaj tial vi ambaŭ estis feliĉaj. Nun, kuraciĝu, Sinjoro Kenriĝ. Eble vi ŝin vidos.”

Kenriĝ salte leviĝis. “Vidi ŝin denove—vidi Mario'n? Vidi ŝian dolĉplenan vizaĝon? Volonte mi mortus, se mi povus ŝin denove vidi. Mi estas certa, ke ŝi pardonos min pro mia malbenita letero al Ofelio. Ofelio estis morta—estas tute egale al mi nun!”

“Sinjoro Kenriĝ, vi pli bone fartas nuntempe—ĉu ne?” demandis la kuracisto.

“Jes, Jes!” li rapide elpuŝis. “Multe pli bone. Mia koro funkciis tre bone hodiaŭ—tre bone, kiam mi memoris ke ĝi estas disrumpita. Alie estas pri mia cerbo—mia kapo. Io malbona okazas en ĝi.”

“Jes,” diris la kuracisto, “vere vi havas multon pro kio vi devas esti esperema. Nun mi iros al la kuirejo por alporti al vi vian manĝon. Poste vi enlitiĝos. Morgaŭ vi fartos eĉ pli bone ol hodiaŭ,” kaj dolĉa rideto vidiĝis sur lia vizaĝo.

Post nemultaj momentoj Kenriĝ piedstaris, kaj marŝis ĉirkaŭe en la ĉambro, per fingroj tuŝante kaj per lipoj kisanter la objektojn kiuj antaŭe apartenis al Mario, la idolo de lia koro. Li hazarde haltis ĝuste antaŭ la rompita spegulo. Pli supre en ĝi estis sufiĉe da spaco por rebriligi lian vizaĝon. Baldaŭ varmaj larmoj plenigis liajn okulojn; li parolis, petegis, preĝis al Mario, kiu—laŭ lia imago—staris en la spegulo. Ambaŭ brakojn, sed nur unu manon li etendis al la spegulo, dum li ploreme petegis, ke ŝi revenu al li.

En ĝuste tiu momento, mallaŭte la pordo malfermiĝis, kaj virino enpaŝis en la ĉambron. Tiu estis Mario. Oni estis dirinta al ŝi, ke estus bone se ŝi ne tro subite vidiĝus antaŭ la okuloj de ŝia edzo.

Dum ŝi eniris ŝi ne povis vidi lin tial, ĉar la portreto staris inter ŝi kaj la spegulo. Pro sia korpremo ŝi maldolĉe eklarmis. Jen la portreto kun la granda malbela truo en ĝi. Alproksimiĝante la portreton ŝi pasis rekte trans la linio de l' reflektado de la spegulo.

Tra siaj perlecaj larmoj Kenriĝ ekvidis en la ne disrumpita peceto de la spegulo, la dolĉan vizaĝon de Mario.

Rigide, senspirpove unu momenton li staris kvazaŭ li vidas fantomon. Tiam, iom post iom, li sin turnis. Li eljetis ĝojegan kriegon, kaj malrapide ekpaŝis al ŝi, subite timante ĉu li ne forflugigos la fantomon kiu staras antaŭ li, aŭ ĉu li sin ne vekos el tiu ĉi kvazaŭa sonĝo.

Mario staris tute senmova. Laŭ la konsilajoj de la kuracisto, ŝi ne volis unue ekparoli.

Alproksimiĝinte Mario'n, ankoraŭ rigardante en la al li plej belajn vizaĝ-trajtojn en la mondo, Kenriĝ malrapide genufleksis sur la tapiŝon. Delikate, kareseme li ekprenis la malsupraĵon de ŝia jupo kaj ĝin kisis kelkfoje.

Levante la okulojn al la ŝiaj, trem-lipe li murmuris, "Mario! Mario mia—ĉu mi songas? Ĉu verdire estas vi?"

Preninte lian solan manon, ŝi amin-

de suprentiris lin ĝis kiam ili staris vizaĝon ĉe vizaĝo.

"Georgo," dolĉe diris ŝi, "vi ja ne songas; do estas mi. Vi estas malsana; mi kisu vian kapon tiel ke la doloroj tuj ekmalaperos."

Ili kune sidis en granda brakseĝo kaj reciproke silentis dum kelka tempo, lia kapo ripozanta sur ŝia brusto.

Kvazaŭ igitte de iu feino kompate-ma, iliaj lipoj kunigis.

La du animoj denove fariĝis unu.

La Fino

BUY BOOKS WITH A

COUPON TICKET

You get \$5.50 in coupons for \$5.00, or \$11.00 for \$10.00. The saving in money is good, but the saving of time is better. Quick and convenient—if you want three books, worth \$1.65, you just cut off \$1.65 in coupons, and mail them with your order. If, as sometimes happens, the 35-cent book is out of print—back comes a 35-cent string of coupons and the transaction is closed. No waiting at the post office window for a money order!

Convenient? That's where we get even—it's so convenient that it makes ordering books a positive pleasure.

THE AMERICAN ESPERANTIST CO., Inc.
WEST NEWTON, MASS.

“KIU ESTAS TIU, EN MIA BOM-
BONKAMPO, MIAJN BOMBONOJN
STELANTA?”

El “PRINCO VANC’ ” Tradukita de
Herbert Harris.

Rekomendita de E. L. A.

Ilustrita.

35 Cendoj; Tolbindita, 75 Cendoj.

THE AMERICAN ESPERANTIST CO., Inc.
WEST NEWTON, MASS., USONO

TENTH CONGRESS OF ESPERANTISTS

Will be held in

PARIS, AUGUST 2 TO 8

This will be the greatest gathering of Esperantists ever held, and, in order to secure a large attendance of Americans, special inducements will be offered by the

**NORTH GERMAN
LLOYD**

Express and Fast Mail steamers on Tuesdays, Thursdays and Saturdays to

LONDON PARIS BREMEN

You can return, if you prefer, by way of the Mediterranean, sailing from Genoa or Naples.

For detailed information address

DELRICHS & CO., Gen. Agts.

5 Broadway, N. Y.
Or Local Agents

The
Key to
Europe

LA ESPERO

Words and music of the Esperanto National Anthem, according to the well-known and popular air of De Menil.

25 copies for 25c

100 copies for 50c

THE AMERICAN ESPERANTIST CO., INC.
West Newton, Mass.

DEZIRAS KORESPONDI

[Unufoja anonco kostas 20c. (40 Sd.) por ĉiu linio. Kvarfoja anonco kostas 50c. (1 Sm.) por ĉiu linio. Linio enhavas proksimume 40 literojn, punktojn aŭ spacojn.]

S-RO PAUL M. SCHUYLER,
Big Rapids, Mich., deziras interŝanĝi P.K. kun gekongresanoj de la Sepa E.A.N.A. Kongreso.

F-INO ELMA STOCKINGER,
Versailles, Ind., Usono, kun fremdu-
loj pri socialistaj temoj. 6

The 1914 Edition OF The Whole of Esperanto

Owing to the tremendous demand for this propaganda booklet we have been obliged to print another edition.

5c per copy 10 for 25c 50 for \$1.00

Grammar, Vocabularies and a Little
Story

Have You a Copy?

—
**THE
AMERICAN ESPERANTIST CO.**
Incorporated
West Newton, Mass.

THE ESPERANTO MONTHLY

An excellent elementary magazine for English-speaking Esperantists.

Specially adapted to beginners and class leaders.

One year's subscription at the nominal price of FORTY CENTS!

Special combination offer with Amerika Esperantisto for a limited time,—\$1.25.

—
**THE
AMERICAN ESPERANTIST CO.**
Incorporated
West Newton, Mass.

When writing to advertisers please mention AMERIKA ESPERANTISTO

Pass judgment
on them all—
You will then
decide on the

Emerson

PLAYER-PIANO

Send for Catalog

Dealers in principal
cities and towns

Emerson Piano Co.

Boston, Mass.